

*Wijziging van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1864.
Intrekking der wetten van 6 October 1791 en van 26 Ventôse jaar IV.*

(Eindverslag; Koninklijke Boodschap; Ontwerp van Wet; Memorie van Toelichting.)

[63. 4.]

EINDVERSLAG der Commissie van Rapporteurs voor het Ontwerp van Wet tot wijziging van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1864; uitgebragt in de zitting van den 18den November 1865.

Bij de overweging van het wets-ontwerp tot wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1864 werd in eene afdeeling de vraag gedaan, waarom deze verhooging eerst thans wordt aangevraagd. De omstandigheid, dat de voor art. 158 van dit hoofdstuk der Staatsbegrooting toegestane som ongenoegzaam zoude zijn tot dekking der noodige uitgaven, zal toch wel vroeger bekend zijn geweest?

De Commissie van Rapporteurs meent dat de beantwoording dezer vraag gevoegelijk tot de openbare beraadslaging over dit wets-ontwerp kan worden uitgesteld. De Commissie meent ze echter in dit *Eindverslag* te moeten opnemen en wensch zich van het uitspreken van een eigen oordeel te onthouden.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs, op 17 November 1865.

SIMONS
CORNELIS.
MENSONIDES.
BLOM.
BLUSSÉ VAN OUD-ALBLAS.

[76. 1.]

KONINKLIJKE BOODSCHAP ingekomen in de zitting van den 23sten November 1865.

MIJNE HEEREN!

Hiernevens bieden Wij U ter overweging aan een ontwerp van wet tot intrekking der wetten van 6 October 1791 en van 26 Ventôse jaar IV.

De toelichtende memorie, bij dat wets-ontwerp gevoegd, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren! bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 23sten November 1865.

WILLELM.

[76. 2.]

ONTWERP VAN WET tot intrekking der wetten van 6 October 1791 en van 26 Ventôse jaar IV.

WIJ WILLEM III, ENZ.

Alzoo Wij in overweging hebben genomen, dat het noodzakelijk is de wet van 6 October 1791, betreffende de landelijke eigendommen en gebruiken en de veldpolitie (Code Rural), in zooverre zij hier te lande nog geldt, en de wet van 26 Ventôse jaar IV (16 Maart 1796), op het uitroeijen van rupsennesten, in te trekken,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze, vast te stellen de navolgende bepalingen:

Art. 1.

De wet van 6 October 1791, betreffende de landelijke eigendommen en gebruiken en de veldpolitie (Code Rural), in zooverre zij hier te lande nog geldt, en de wet van 26 Ventôse jaar IV (16 Maart 1796), op het uitroeijen van rupsennesten, worden ingetrokken.

Art. 2.

Het opzettelijk schenden, afhakken of ontschorsen van eens anders boomen wordt gestraft met gevangenisstraf van zes tot veertien dagen voor elken boom, zonder echter dat de geheele straf een half jaar mag te boven gaan, en met geldboete van acht tot honderd gulden, onverminderd zwaardere straf in het geval voorzien bij art. 446 van het Wetboek van Strafrecht.

Art. 3.

Het opzettelijk en buiten noodzaak verwonden van eens anders paarden of andere trek-, rij- of lastdieren, hoornvee, schapen, geiten, varkens of huisdieren wordt gestraft met gevangenisstraf van zes dagen tot twee maanden en met geldboete van acht tot vijftig gulden.

Art. 4.

Art. 463 van het Wetboek van Strafrecht kan worden toegepast in de gevallen voorzien bij de artt. 2 en 3 dezer wet, ook dan wanneer de toegebragte schade 25 francs te boven gaat.

Lasten en bevelen, enz.

[76. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

§ 1. De wet van 6 October 1791 *concernant les Biens et Usages ruraux et la Police rurale*, meer algemeen bekend onder den naam van *Code Rural*, hier te lande executeur verklaard en nog ten deele van kracht, bevat, in art. 13 Titel II, bepalingen over het begraven van gestorven vee, welke, vooral met het oog op de thans heerschende vee-ziekte, onvoldoende en zelfs schadelijk moeten worden geacht. Onvoldoende, om de uiterst geringe straf, tegen de overtreding van het artikel bedreigd; schadelijk, om de denkelijke gevolgen van de, zonder eenige beperking, gegeven vrijheid tot het begraven van gestorven vee op eigen grond.

Het is dus noodig, zoo spoedig mogelijk over te gaan tot de intrekking der gemelde bepalingen. Verder dan die intrekking behoeft de wet niet te gaan. Het begraven van vee kan worden aangemerkt als een onderwerp van gemeentelijke politiezorg, uit kracht van art. 135 der gemeentewet naar plaatselijke behoeften te regelen. Zoodanige regeling moet niet langer belemmerd worden door een algemeen en gebrekkig voorschrift der wet. Aan den daartoe strekkenden wensch van onderscheiden gemeentebesturen behoort in het algemeen belang te worden voldaan.

§ 2. De wenschelijkheid om, nu daarvoor eene gereede aanleiding bestaat, tevens de overige nog geldende bepalingen van de oude en verouderde Fransche wet af te schaffen, behoeft geen breed betoog. Het verband van den Code Rural tot den Code Pénal, de bestaanbaarheid van een aantal bepalingen van de bijzondere naast gelijke of gelijksoortige voorschriften van de algemeene strafwet, was en is nog steeds eene rijke bron van regtsvragen. Onzekerheid van den regtstoestand, bij eene zich zelve niet altijd gelijke jurisprudentie, was daarvan het gevolg. Die onzekerheid op te heffen door intrekking van het geheel, met handhaving van enkele nuttige bepalingen, welker vaststelling niet kan worden overgelaten aan de provinciale of gemeentelijke wetgevende magt, is eene hoogst wenschelijke zaak, waartegen geene overwegende bezwaren kunnen worden aangevoerd. Dit zal nader blijken door een beknopt overzicht van den Code Rural, en meer bepaaldelijk van die voorschriften, welke thans nog als geldend kunnen worden aangemerkt.

§ 3. De eerste titel (*des biens et usages ruraux*) is zeker voor verreweg het grootste gedeelte vervallen door de invoering der nieuwe wetgeving in 1838, ingevolge de wet van 16 Mei 1829 (*Staatsblad n°. 33*), en, voor zooveel de 6de en de 7de afdeeling betreft, ook door de gemeentewet. Mogten in dezen titel nog enkele bepalingen voorkomen, welke niet door latere wetten zijn afgeschaft, ook deze zijn in onbruik geraakt, en de ondervinding heeft dus niet aangetoond, dat van hare intrekking eenig nadeel zoude zijn te vreezen.

§ 4. De tweede titel (*de la police rurale*) bevat, behalve enkele voorschriften van burger-regtelijken aard (artt. 11 en 12), die hier niet op hunne regte plaats zijn, waarover nader in § 7. algemeene